

## Віталій Іванович Суццанський 14 листопада 1946 – 29 жовтня 2016

29 жовтня 2016 року українська наука зазнала непоправної втрати — раптово пішов із життя видатний вчений-математик, педагог, професор, доктор фізико-математичних наук, член редколегії журналу “Математичні Студії” Віталій Іванович Суццанський.

В. І. Суццанський народився 14 листопада 1946 року в селі Ходорків на Житомирщині. З раннього дитинства йому були притаманні доброта, скромність, патріотизм та любов до науки. Маючи неабиякі здібності до математики, по закінченні школи він вирушив навчатися до Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Після закінчення механіко-математичного факультету в 1969 році та аспірантури у 1971 році під керівництвом професора Л. А. Калужніна захистив кандидатську дисертацію “Вінцеві добутки елементарних абелевих груп та їх застосування”. Дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора фізико-математичних наук “Вінцеві добутки, ізометрії напівскінченних берівських метрик та фінітно апроксимовні групи” Віталій Іванович захистив у 1991 році в Санкт-Петербурзі.

З 1971 року по 2004 рік Віталій Іванович працював у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на кафедрі алгебри та математичної логіки: спочатку асистентом, з 1980 року — доцентом, а з 1991 року — професором. З 1998 року по 2004 рік обіймав посаду завідувача кафедри алгебри та математичної логіки. Із 2004 року до останнього дня Віталій Іванович працював професором Інституту прикладної математики Сілезької Політехніки (м. Глівіце, Польща).

Віталій Іванович з дружиною виховали двох дочок, які подарували їм двох внучок і внука. Дочки Віталія Івановича також присвятили себе науці: старша є лінгвісткою, а молодша — математиком. Все своє свідоме життя професор В. І. Суццанський посвятив науці як вчений-дослідник і педагог. Під його керівництвом захищено сотні студентських дипломних робіт, 32 кандидатські (з них 27 в Україні і 5 в Польщі) та 5 докторських дисертацій.

Надзвичайно широке коло наукових інтересів професора В. І. Суццанського: від вінцевих добутків груп до універсальних метричних просторів, від напівгруп автоматів до нескінченновимірних матриць. Найбільш відомими є його результати з теорії груп. Це побудовані серії прикладів груп бернсайдового типу, тобто нескінченних скінченно породжених періодичних груп, розв’язані за допомогою техніки нескінченно ітерованих вінцевих добутків груп відкриті проблеми про факторизовність груп, опис класів спряженості в групах автоморфізмів дерев, характеристика довжин циклів у динамічних системах, що визначаються автоматами-трансляторами. Професор Суццанський був автором численних публікацій у авторитетних наукових виданнях, опублікував кілька монографій з теорії груп. Детальний аналіз наукових праць Віталія Івановича і усвідомлення їх значення для розвитку математики ще попереду.

Професор Суццанський був членом редакційних колегій низки математичних журналів. Був організатором, членом програмних комітетів та одним із головних доповідачів провідних світових алгебраїчних форумів у різних країнах світу. Неодноразово виступав на семінарах у провідних університетах Білорусії, Бразилії, Іспанії, Німеччини, Польщі, Росії, Сполучених Штатів Америки, Угорщини, України, Швеції.

Віталій Іванович активно займався математичною підготовкою підростаючої зміни, популяризацією математики. Упродовж останніх 12 років був головним редактором єдиного в Україні математичного науково-популярного журналу “У світі математики”.

В. І. Сущанський був справжнім інтелектуалом, знавцем історії, музики, літератури, поезії. Він завжди займав активну громадянську позицію. Його відданість науці, скромність, доброзичливість, чуйність, бадьорість і оптимізм, вроджена комунікабельність, працьовитість, принциповість, почуття обов'язку, готовність прийти на допомогу були, є і будуть прикладом для учнів, колег та друзів.

Ми глибоко сумуємо від невимовного болю і жалю, від передчасної втрати професора В. І. Сущанського — Доброї Людини, Видатного Вченого, Педагога, Друга та Вчителя.

*О. Д. Артемович, О. О. Безущак, І. Й. Гуран, О. В. Гутік, Б. В. Забавський, М. М. Зарічний, А. С. Олійник, Б. В. Олійник, А. П. Петравчук, В. М. Петричкович, А. К. Прикарпатський, І. В. Протасов, О. Б. Скасків, Б. З. Шаваровський, М. М. Шеремета, В. М. Щедрик*